

kon de ontvanger van het bericht datgene wat hij had gehoord, aan 'André' (Adriaan Lambertus van Wijlen) doorgeven die onmiddellijk persoonlijk een eenheid van de Canadese zware artillerie achternaging welke bezig was, zich naar de Ardennen te verplaatsen. Achter Eindhoven haalde hij die eenheid in welke onmiddellijk rechtsomkeert maakte. Er werden toen in Noord-Brabant alsook op Walcheren, Noord-Beveland en Tholen nog tal van andere defensieve maatregelen genomen.

De Rooy's zender werd enkele dagen later, toen hij zelf afwezig was, door de Duitsers ontdekt – zij namen het boerengezin gevangen. Teneinde te voorkomen dat leden van dat gezin zouden worden doodgeschoten, meldde de Rooy zich bij de Duitsers aan; hij werd op 6 januari als *Todeskandidat* in Amsterdam gefusilleerd.

★

De berichten over het Ardennen-offensief wekten in het bevrijde Zuiden een aanzienlijke mate van nervositeit en deze werd nog versterkt toen men er zag dat Geallieerde strijdkrachten werden teruggetrokken en dat voorbereidingen werden getroffen die er op leken te wijzen dat de Geallieerden delen van het bevrijde Zuiden zouden prijsgeven. In Zuid-Limburg deden geruchten de ronde dat allerwege Duitse parachutisten waren geland, men zag er dat de Amerikaanse genie springladingen aanbracht aan de bruggen die over de Maas waren geslagen. 'Duizenden stonden', aldus een Maastrichtenaar, 'op de trottoirs en de pleinen en keken toe. Op hun gezichten lag, bleek en duidelijk, de angst die hen kwelde.'¹ 'Menigeen', zo schreef korte tijd later de journalist M. Kemp, 'die geen nieuwe bezettingsperiode . . . wilde verduren, (maakte) zijn koffertje gereed. En er werd verteld dat men voor bordjes met de aanduiding 'German-friendly' welke in de uitstalkasten van Duitsgezinde winkeliers gehangen waren' (zulks om te voorkomen dat Geallieerde militairen bij hen inkopen zouden doen) 'tot 1 000 gulden had geboden.'² In Nijmegen was op 24 december 'de sfeer zo gespannen dat', aldus H. Termeer in zijn *Nijmegen frontstad*, 'een vaag gerucht omtrent een op handen zijnde Duitse aanval genoeg was om duizenden inwoners op

¹ M. W. Duyzings: *G. I. Joe kwam voorbij* (1947), p. 95. ² M. Kemp: *Limburg in de wereldbrand* (1946), p. 62.